

Listopad 22.

Słońce wsch. o g. 7.40 r.
zach. o g. 3.54 po pol.

Adres Redakcji i Administracji: SIERADZ — Bank Ludowy.

KALENDARZYK.
22. S. Cecylii p. m., Marka i St.
23. N. Klemensa p. m.
24. P. Jana od Krzyża W.

25. W. Katarzyny p. m., Erazma
26. S. Piotra p. m., Konrada b.
27. C. Wirgiljusza b. w.
28. † Mansweta b. m., Rufa m.

Listopad 22.

Długość dnia 8 g. 14 m.
Ubyło dnia 8 godzin 31 m.
Nów księżyc.

Cześć Twojej pieśni!

(Na dzień św. Cecylii, patronki muzyki, d. 22/XI.)

Cześć Twej pamięci, patrycjuszko
[rzymska,
Patronko pieśni! Na twej harfy
[strunach
Cudów przedziwnych tajnia jakas
[błyska,
A szkarłat splywa na świetlanych
[łunach,
W dźwiękach Twych ludzka myśli
[się cielesni —
Cześć Twojej pieśni!

Cześć Twej pamięci... Ty muzyki
[tony
Wyrwałaś z niebios, rzuciłaś na
[ziemię —
I spłynął na świat dźwięk z nich
[rozmodlony...
Odtąd jest lżejsze cierpienie ludzkich
[brzemie.
Więc cześć Cię przeszłość i wielbią
[współcześni —
Cześć Twojej pieśni!

Cześć Ci, pieśniarko, Ty, córo
[wybranych!
Cześć, męczennico, starej Romy
[dziecię!
W tonach Twych rzewnych, bólem
[rozczłkanych.
Pochodnie piękna zatliłaś na
[świecie,
Ducha ludzkości wyzwoliłaś
[z cieśni —
Cześć Twojej pieśni!

Cześć Ci, o święta, szczytny
[cherubinie!
Ty harfy swojej dźwięcznemi
[strunami
Już nad kolebką zawodzisz
[dziecinie

I nucisz z wichrem, co pędzi
[stępami...
Za te uczucia, co ludzka myśl
[prześni —
Cześć Twojej pieśni!

Cześć Ci, niebianko, za pieśń, która
[płynie
Pod niską strzechą prostaczą,
[wioskową;
Dzięki Twej władzy ona nie
[zaginie,
Lecz pozostanie spuścizną
[wiekową,
Z grobów się zbudzi i otrząśnie
[z pieśni —
Cześć Twojej pieśni!

Cześć Twej pamięci, Olimpu
[wystanku!
Mocą podniosłych przeuroczych
[tonów,
Muzyki śpiewnej natchnienia
[kapłanku,
Pieśń swą poczęłaś u stóp Bożych
[tronów...
Dźwięki jej niosą w dal ptaszęta
[leśni —
Cześć Twojej pieśni!

Cześć Ci, że ducha porywasz swem
[pieniem,
Muzyki tonem przez świat jesteś
[czczoną,
Tys szczytnych uczuć wysnionem
[marzeniem...
Święta Cecyljo, bądź błogo-
[sławioną!
Niech w dźwięki wzniosłe duch Twój
[się wcielesni! —
Cześć Twojej pieśni!

Ignacja Piątkowska.

Wyjątki z mowy prezydenta ministrów, IGNACEGO PADEREWSKIEGO, wygłoszonej w Sejmie dnia 13 XI r. b.

Wysoki Sejmie! Traktat pokoju, zawarty w St. Germain 10 września r. b. stał się epilogiem w dziejach monarchji austro-węgierskiej. Potężne mocarstwo, największe z centralnych państw Europy, zostało rozwiązane i znajduje się obecnie w stanie likwidacji. Z likwidacji tej Polska otrzyma znaczne obszary dawnych ziem swoich, nie bez sporów jednakże. Sąsiedzki nasz spór z Czechami o ziemię Śląska Cieszyńskiego wszedł na nowe tory. Dyplomatyczna szermierka skończyła się. W głębokim poczuciu odpowiedzialności, kierując się sprawiedliwością tylko, konferencja orzekła, że o przynależności państwowej tej tak drogiej nam dzielnicy stanowić będzie wola większości jej mieszkańców. Delegacja pokojowa polska, spełniwszy swoje zadanie, składa tę sprawę z ufnością serdeczną w ręce patrijotycznego ludu śląskiego. (Brawo, słusznie).

Na Spizu i Orawie ustanowiono również plebiscyt. Krzywda jednak stała się nam tam bolesna, albowiem pozbawiono prawa stanowienia o sobie dwa powiaty: Starą Lubowlę i Kesmark, t. j. 18 gmin czysto polskich, 3 gmin o ludności mieszanej: rusińskiej i polskiej, oraz 8 miasteczek, zamieszkałych przez Niemców i Polaków. O tem postanowieniu, zapadłem pod nieobecność naszą, dowiedzieliśmy się później, wniosliśmy jednak sprzeciw, upominaliśmy się o nasze prawa i mamy nadzieję, że sprawiedliwości stanie się zadość.

Losy Galicji Wschodniej dotychczas nie rozstrzygnięte, niebezpieczeństwo jeszcze nie zażegnane. Delegacja nasza uczyniła wszystko, co było w jej mocy i jakkolwiek jeszcze nie dopięła celu, nadziei nie traci.

Niemasz Polski bez Lwowa! (Brawa, okrzyki) Nie może być państwo polskie silne i zdolne do spełnienia swojej misji dziejowej na wschodzie bez Galicji Wschodniej.

Stosunki nasze z Rumunją są jaknajlepsze. (Brawo.) Rumunja jest nie tylko naszym sąsiadem, lecz sprzymierzeńcem zarazem. (Brawo.) Braterstwo broni i wspólność granicy zbliżyły bardzo oba narody. Czas może tylko utrwalić i wzmocnić uczucia przyjaźni, które nas dziś już łączą.

Z narodem czeskim, z rzecząpospolitą czesko-słowacką, jak to już niejednokrotnie zaznaczałem, pragniemy żyć w niezamąconej zgodzie i przyjaźni.

Chwilowo jednak tak nasi sąsiedzi, jak i my żyjemy w pewnym napięciu nerwów, niecierpliwości, gorączce, jesteśmy podnieceni, podrażnieni. Przecież plebiscyt to walka, bezorężna wprawdzie, ale bądź co bądź walka. W takim nastroju nie trudno o wypadki, które się stają dowodem do obrazu.

Z wysokości tej trybuny poczytuje sobie za obowiązek oświadczyć mojemu koledze czeskiemu, p. ministrowi spraw zagranicznych, że rząd polski przeciw całości państwa czeskiego żadnego spisku nie knował, a stojąc na straży honoru Polski, nie splamiał się nigdy żadnym niełojalnym czynem. — (Brawa i różne okrzyki. Głos: Niech żyje niepodległa Słowaczyna!) Tak panowie mówicie, ale ja tak mówić nie mogę. (Głos: Ale jeżeli Słowacy zechcą być niepodlegli? Za dużo lojalności. Marszałek dzwoni).

Nie jednemu stosunek nasz do Ukrainy może się wydać niejasnym, ale niejasno jest i na Ukrainie. Chaos tam panuje, chaos przerażający, wprost rozpaczliwy. Waleczą tam różne kierunki, różne idee i partje różne. Waleczą ataman Petlura, waleczą bolszewicy, biją się, a raczej rozbijają siczownicy, grasują wreszcie niedobitki tej armji galicyjskiej, zorganizowanej przez wroga, która tak bezlitośnie tępiła ludność polską na Czerwonej Rusi. Codzienne tam są gwałty, morderstwa, rabunki, rzezie.

Przyszłość Ukrainy nie od nas zależy. Stanowić będzie o jej losach cały szereg mocarstw, wśród których niewątpliwie i nasz głos się znajdzie.

W uczuciach naszych dla Litwy żadna nie zaszła zmiana. Nie potępiamy całego litewskiego ludu za te okrucieństwa, popełnione niedawno jeszcze na Suwalszczyźnie przez zbrodnicze jednostki. Wiemy, czyja tam działała ręka. Siostrzycę naszą kochamy. (Głos: Bez wzajemności.) Jak dawniej życzymy jej dobra i szczęścia jaknajgoręcej, atoli dopóki tam na obszarach Litwy trzymać się będzie jakieś wojsko obce, za które nikt odpowiadać nie chce, dopóki między tem wojskiem a obecnym rządem litewskim trwać będą jakieś dziwne tajemnicze, zagadkowe stosunki, dopóty o żadnem porozumieniu mowy być nie może.

Ignacja Piątkowska.

Wesele Basi.

Obrazek ludowy w 3 odsłonach.

(Dalszy ciąg).

SCENA V.

(Ciż i Szmul).

Szmul (w czasie tańca wchodzi z koszem wódek, win i likierów i ustawia je rzędem na półce).

Michał (ocierając pot z czoła po tańcu). A to co widzę; Szmul chce co utargować, bo wi, że do karczmyska nie pójdziemy z weselem.

Szmul. Na co utargować! — po co utargować dla takiego fajnego gospodarza, co się żyjni, jak pan Michał z taką rarytną dziewuchę? — to wielki zaścit dla bidnygo zidka, że pan gospodarz przyjmie na poczęstunek dla siebie i swoich godne gościów te trochę fajne gorzałki, słodkich likierów i zagraniczne winów,

Michał. No, ale dzięki Bogu, stać mię na to, że mogę żydowi zapłacić! Ile chceta, Szmulu?

Szmul. Powiedziałem panu gospodarz, że nic nie wezmę — kajn groszen geld — Szmul ma swój honor — chce te śliczne Basze dacz taki mały prezent na weselów! Ny, po wesele, to pan gospodarz będzie pamiętał przecie bidnygo zidka i da mu z owczarni te parę głupich owców, a Basze znowu to każe wiprowadzić z obory te małe cielátko, co dwa roków tymu urodziło się — ale ja nic nie chce — ja tu psizdł tylko z wielkiego obszanowania i z wielkiego uradowania, że pan Michał sze obzenił.

Michał. No jak tak, to niech się już ostaną faszki! — (na str.). Ale jak to żyd zawdy wedle swojego interesu — (głośno). No dali, chłopaki! — żywo — naliwać kieliszki! — wypijemy, a potem czas do kościoła! Pokłonimy się ino matusi — niech nas pobłogosławi — no, dali Basia! (do opierającej się). Nie wydziwiał!

Basia (z rozpaczą, nie ruszając się z miejsca). O Boże! matusiu! tatulu! co patrzycie z nieba, ulitujcie się nad waszą sierotą! (Nagle za sceną słychać dźwięk cygańskiej muzyki, Basia, jakby zelektryzowana, porzywa się z ławy i biegnie na środek izby).

Dbaliśmy o ład i porządek nie tylko u siebie, lecz wszędzie, uznaliśmy skwapliwie tak sympatyczne dla nas, a przeciwnie już istniejące rządy: lotewski i estoński, nie przesadzając bynajmniej o przyszłości tych krajów. (Brawo). Uznajemy również prawowity rząd finlandzki. (Brawo).

Narzuconą nam wojnę przez rządy sowieckich republik rosyjskich musieliśmy przyjąć i dzięki waleczności naszej armji prowadzimy zwycięsko. Wojna ta jednak, panowie, zwłaszcza w obecnych warunkach, jest nader ciężka. Aczkolwiek w stosunku do osiągniętych rezultatów straty nasze w ludziach są nieznaczne, to jednak bardzo bolesne. Aczkolwiek naczelne dowództwo i ministerjum wojny zaprowadzają jak najściślejszą oszczędność, to jednak ofiary, jakie ponosimy, są dla naszego budującego się państwa bardzo dotkliwe. Atoli ze względu na bezpieczeństwo własne i przyszłych pokoleń, jest to wysilek konieczny. Pokoju zawrzeć nie możemy.

Polska — mówi prez. Paderewski — przechodzi przez ciężkie cierpienia, katusze. — Warunki gospodarcze kraju są złe i ciężkie. Ale i w innych krajach złe jest i ciężko, nie tylko w Polsce niedobrze się dzieje. Wszędzie brak węgla, wszędzie brak żywności, wszędzie drożyzna, wszędzie zaburzenia, wszędzie bezrobocie, wszędzie głośnie objawy niezadowolenia w szerokich warstwach ludności. Są to skutki wojny.

Zarzucono rządowi, że nie miał programu. Ależ my, panowie, ten program mieliśmy, jasny, wyraźny, choć może nie dla każdego zrozumiały. Rozmawialiśmy i rozmawiamy, gdzie rozmawiać

można. Bililiśmy się i bijemy, gdzie bić się trzeba. Program nasz zawierał się więc w czterech wyrazach: wygrać pokój, wygrać wojnę. (Brawo).

Niepodległość i zjednoczenie Polski zostały osiągnięte, a życie państwowe jej i gospodarcze buduje się. Rząd pracował jak mógł i umiał najlepiej. Czy pracował dobrze, czy jego praca była owocna, o tem musimy sąd pozostawić potomnym.

IGNACY PADEREWSKI.

Rząd ulegał naciskowi i z prawicy, i z lewicy, i z centrum, i z góry, i z dołu, ze stron wszystkich. Rząd był odpowiedzialny, a najczęściej rządziły nim nieodpowiedzialne komisje. Rząd nie był wprawdzie obalony całkowicie, ale potrząsano nim silnie a ciągle. Rząd musiał znosić wszystko cierpliwie, z konieczności, musiał być silny na zewnątrz i z tego powodu stał się bezsilny wewnątrz kraju. Tego dalej znieść nie można. Temu należy położyć koniec, bo takiego stanu żaden uczciwy rząd nie zniesie i znieść nie powinien. (Brawa).

Przychodzą do mnie ludzie i powiadają: jedni, że Polska „lewieje“, drudzy, że Polska „prawieje“. Za te dwa świeżo ukute czasowniki, za te neologizmy lingwistyczno-polityczne nie ponoszę odpowiedzialności. Mają one podobno oznaczać, że Polska idzie albo na lewo, albo na prawo. Otóż proszę panów, tak nie jest. Polska nie idzie ani na lewo, ani na prawo. (P. Czapiński: Stoi na miejscu.) Gdyby poszła konsekwentnie w jednym lub w drugim kierunku i doszła do ostatecznych granic, to by znalazła się albo w rowie reakcji, albo w kałuży anarchji. (Huczne oklaski i brawa). Polska idzie naprzód, prosto, zagarniając skwapliwie z le-

SCENA VI.

(Ciż i Cyganie).

Cyganie (wchodzą i zaczynają grać).

Basia (stoi, jak wryta). O Matko Boska, czyżby to wybawienie dla mnie nadchodziło?! — (do cyganów). Poco żeście tu przyszli?

Szymonowa. A poco? — zwietrzyły puno cygany weselisko i chcą co zarobić.

Szmul (z odpowiednią gestykulacją). Co zwietrzyli? — na co zwietrzyli? — po co zwietrzyli? Oni psizli, żeby tutaj co ukradnąć — to rabuszniki — złodzieje — ganes — do kozy ich — do więzień ich: ja już znał ich sprawkę.

SCENA VII.

(Ciż, Fatma i Stach).

Fatma ze Stachem (wpadają—Stach z obandażowaną ręką w mundurze)

Basia (z okrzykiem). Fatma! Stachu!

Stach (chwytając w objęcia słaniającą się Basię). O, Ty moja najmiłsza! O, Ty śliczna ptaszynko moja! Otwórz oczki: to ja jestem, Twój Stachu...

Basia (przychodząc do przytomności). Stachu, to Ty! O, mój Jezusiczku kochany! Jak mnie też zamroczyło, kiej Ciebie zobaczyłam, ale to z wielkiego uradowania i kochania — myślałam przecie, żeś na wojnie zabity — a teraz, jakby mi słońeczko do duszy zajrzało...

Stach. Bylem, prawda, ranny, ale kiej mnie już wypuścili ze szpitala, coś mnie ciągnęło do Ciebie, nie przymierzając, jak ptaka do gniazda. Już byłem na stacji w Sieradzu, a zdawało mi się, że mnie kto gna, tak leciałem, aby być tu prędzej. Już przed samą wsią zobaczyłem rozłożonych cyganów, a ta stara cyganka, jak mnie ujrzała, zaraz zawołała, jakby mnie znała dawno: „Stachu, ddyć dzisiaj wesele Twojej Baśki z Michałem Ciapą, chodź ze mną zaraz, to może jeszcze przyjdziemy nie za późno!“ No i Pan Bóg się ulitował nademną...

Basia. O, mój Stachu! Toć ta Najświętsza Panienka tak kierowała Twoimi krokami (do Fatmy) Bóg Wam zapłać, żeście pamiętali o biednej sierocie!

Fatma (śmiejąc się smutnie z goryczą) Ha! ha! rakloro! ja miałam zapomnieć, alboż to dusza mojej Jerni nie przeżywa w Tobie dni swoich. Ja nie

wicy i z prawicy wszystko, co jest zdolne do pracy twórczej, rzeczywiście społecznej, rozszerzając co raz to bardziej drogę postępu, ubijając co raz staranniej bezpieczny narodowy gościniec.

Najpilniejszą potrzebą obecnej chwili jest chleb. Wszystkie inne, jakkolwiek ważne, są drugorzędne. Chwilowo grozi nam chłód i głód. Z chłodem możemy jeszcze jako tako walczyć i damy sobie radę. Przed trzema tygodniami w Zagłębiu było na zwalach 136.000 ton węgla, produkcja wzrasta, nastrój wśród robotników jest doskonały (Brawa). Druga potrzeba państwa—to konstytucja. Projekt jej rząd już przedstawił komisji sejmowej do rozpatrzenia. Jedną z najważniejszych, najgłośniejszych spraw naszych jest, rzecz prosta, reforma rolna. Reformy rolnej nie już ani obalić, ani odwołać nie zdoła. (Brawa). Jest to konieczność dziejowa, dzieło sprawiedliwości społecznej. Warunki życia robotników naszych powinny ulec naprawie (Głos: Tak, tak). Kasy chorych, kasy inwalidów, kasy ubezpieczeń muszą być zakładane pod najściślejszą kontrolą rządu. Do najpilniejszych atoli zaliczam sprawę domów i mieszkań robotniczych.

Wypowiada się też premier przeciw strajkom, jako krzywdzącym ogół, a podżegaczom grozi surowymi karami. Nie może być zdrowym i silnym naród, w którego łonie gnieźdzą się potwory. (Tak jest). Wojna znieprawiała nie mało umysłów, spaczyła niemało dusz, spodliła serc niemało. Na pobojowiskach zjawily się hjeny i szakale, u nas nazywają je paskarzami. Zbrodniarzami są ci wszyscy, którzy gromadzą olbrzymie zapasy żywności, by je później sprzedać biedakom 5, 6, 7 razy drożej. Nie jestem krwiożerczym, a jednak, jeżeli mi dacie władzę, to rząd, na czele którego stać będę, korzystając ze stanu wyjątkowego, przedstawi do zatwierdzenia ustawę, upoważniającą go do zwołania tu w stolicy doraźnego sądu na tych wszystkich przestępców... (Brawa i oklaski) i stosowania kary istotnej, jaknajsurowszej w konfiskacie całego majątku (gromkie oklaski), dożywotnich robót publicznych, a nawet na karę śmierci. (Długotrwałe, gromkie oklaski. Lud się tego oddawna domaga). Kraj cały wymaga, aby rząd był rządzącym, nie zaś rządzony. (Głosy: Słusznie, oklaski). a kraj wymaga, aby rząd nie lękał się żadnego terroru (Słusznie, oklaski), aby nie działał trwożliwie, niepewnie, jak gdyby przy bładych blas-

kach piwnicznych kagańców. Kraj wymaga, aby rząd polski sprawował władzę śmiało, mężnie i sprawiedliwie, w blasku jasnym słońca. (Brawa. Głosy: Czekaliśmy na to).

Tymczasowa ustawa o pomocy dla bezrobotnych.

Sejm uchwalił ustawę o pomocy dla bezrobotnych, która obowiązywać ma do chwili wydania ustawy o prawie do pracy i ubezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Ogromna liczba bezrobotnych w Polsce, osiągając cyfrę 320.000 i pora obecna, w czasie której musiały być zastanowione z powodu warunków atmosferycznych roboty publiczne, skłoniła Sejm do uchwalenia ustawy, której najważniejsze postanowienia brzmia następująco:

Każdy robotnik, bez różnicy płci i wieku, utrzymujący się jedynie z pracy najmniej w przemyśle, handlu i komunikacji, jeżeli pozostanie bez pracy na skutek choroby, inwalidztwa, służby wojсковej, trwania strajku lub okoliczności, powodujących w myśl obowiązujących ustaw natychmiastowe wydalenie z pracy—i nie posiada własnego majątku lub innych stałych lub niestałych dochodów, pozwalających mu utrzymać siebie i rodzinę—ma w miejscu swego stałego zamieszkania lub w miejscu utraty pracy prawo do zasiłku ze strony państwa wedle norm, ustalonych niniejszą ustawą.

Kierownictwo akcją pomocy dla bezrobotnych należy do Ministerjum Pracy i Opieki Społecznej. Ministerstwo Pracy organizuje Powiatowe Komisje pomocy dla bezrobotnych, które rozstrzygają o uprawnieniu do pobierania zasiłków, jak również o sposobie wypłaty zasiłków.

Wysokość zasiłku wynosi dziennie: w miejscowościach do 50.000 mieszkańców—dla robotnika lub robotnicy 4 marki, dla żony, o ile osobno nie zarobkuje—2 mk., na każde dziecko niezaopatrzone 1 mk., razem jednak zasiłek nie może przekraczać 10 mk. dziennie; w miejscowościach ponad 50.000 mieszkańców i w centrach przemysłowych bez względu na ilość mieszkańców—dla robotnika lub robotnicy 5 mk., dla żony, o ile ta osobno nie zarobkuje 3 mk., na każde dziecko niezaopatrzone 1 mk. Dla terytorjum b. zaboru austriackiego zasiłki powyższe wypłacane będą do czasu ujednostajnienia waluty w tej samej ilości koron.

mogłam dopuścić, aby po raz drugi serce Ci pękło z miłości: Ty masz żyć i być szczęśliwą. (Podnosi rękę, błogosławiąc z namaszczeniem). Niech wielki Mrodenoro opiekuje się Tobą! (Odchodzi i z nią cyganie).

SCENA VIII.

Basia. A teraz upadnijmy do nóg matysi: obiecała nam przecie wyprawić wesele, jak wrócisz z wojny (ze Stachem kłękają przed Szymonową). Matusiu, błogosławcie nas!

Szymonowa (n. str.). O loboga, co ja teraz zrobię!—dyć obiecałam, że wesele wyprawię, ale wszystko to żydzisko mnie tak naświdrowało, a teraz co ja nieszczęśliwa wdowa pocznę? (głośno). Przyrzekłam, prawda, ale nie wiedziałam, że wrócisz w samo Basine wesele—teraz już za późno. (Basia i Stach wstają zasmuceni).

Michał (rozwścieczony). A no pewno, że za późno: ja swoich praw nie odstępuję, a nie to żądam odszkodowania. Zabiłem dwa cieloki, jałowkę, świntucha, nasprawiałem napitku, nakupowałem różności z jarmaku, a teraz woli odemnie

jakiegoś tam przybłądę-bidoka. Pokażę wam, co to stroić kpiny z pierwszego gospodarza we wsi, do sądu zaskarżę, do więzienia wtrącę, a nauczę porządku!

Szmul. Racje, racje! Panie gospodarz, to nie fajnie takie dziwke, to na majne munes: ajne głupie sikse, ajne gane. (Po chwili wolno z namysłem) Ja panu Michał co powim: poco brać takie młode dziwke, poco brać takie głupie Baške—pani Szymonowe to rarytne kobite, takie fajne stateczne gospodynie, urodne i młode jeszcze, jakbyście sze z nią ożenili, cobyście to mieli za fajną żonę,—a jakie dżeczów—aj waj! aj waj!

Michał. A może macie i racyjom, Szmulu, (do Szymonowej) Szymonowo, będziecie mnie chcieli?

Szymonowa (oczy spuszcza uradowana nieśmiało). A czemu nie, ktoby to Was nie chciał, niekażdy przecie taki głupi, jak Baška.

Michał. No to dali, szykujmy się: młodzi do kościoła do ślubu, a my też do kościoła, ale na zapowiedzi.

Czas trwania zasiłku rozpoczyna się w 14 dni po zarejestrowaniu się bezrobotnego w przepisany urządzie pośrednictwa pracy i wynosi w ciągu jednego roku, licząc od dnia otrzymania pierwszego zasiłku, najwyżej 13 tygodni.

O kółkach rolniczych.

Wszystko się tak dzisiaj zrzesza, łączy, jednoczy. Jedne tylko Kółka rolnicze w ziemi Sieradzkiej nie przejawiają na zewnątrz swej działalności. Czy ich niema w ziemi Sieradzkiej, czy wiodą żywot suchotniczy, czy też idą w rozsypkę? Dość, że o nich jakoś u nas głucho. A ileż one to mogłyby dzisiaj dobrego zrobić. Oprócz uświadamiania swoich członków w kwestjach rolniczych, handlowych, Kółka zrzeszone i dobrze kierowane w całym kraju mogłyby się stać najlepszym informatorem rządu, Sejmu, mogłyby się zająć unormowaniem cen na zboże i inne towary. Dzisiaj, kiedy się państwo organizuje, Kółka rolnicze winny wykazać dużo inicjatywy prywatnej. Winny stać się wyrazicielem opinii publicznej na wsi. Słowem, zadanie Kół rolniczych jest dziś bardzo wielkie, znaczenie doniosłe, dziś zwłaszcza przy tak rozjątrzonej kwestji rolnej. Czy w naszym powiecie Sieradzkim niema instruktora Kół rolniczych, gdyż minął okrągły rok, a u nas w Brzeźniu jeszcze się nie pokazał? — Wielu jest w błędzie, uważając Kółka rolnicze za instytucje czysto handlowe, dostarczające, jak się wyrażają „popiołki”, t. j. sztuczne nawozy, a zupełnie nie doceniając strony kulturalnej. Przeto też dzisiaj, jak powiadają: „Popiołków się nie dostanie”, to niema co do Kółka należeć. Są oni w wielkim i to bardzo wielkim błędzie. Kółka rolnicze winny dziś przygoć lud do wielkich zadań powojennych. Twórcie więc Kółka rolnicze, ożywiajcie już istniejące, połączcie je w jedną organiczną spójną całość, a niejedno zło usuniecie z Ojczyzny, niejedną korzyść Jej przyniesiecie.

Swojak.

Ze świata.

— **Koalicja** unieważniła wybory gminne, dokonane przez Niemców na Górnym Śląsku.

— **Pomiędzy Anglią i Francją** można obecnie podróżować jak w czasach przedwojennych.

— **Wojska łotewskie** rozbiły Niemców pod Rygą i zmusiły do odwrotu.

(Basia ze Stachem uradowani klękają przed Szymonową i Michałem).

Stach. Teraz oboje, jako przybrani ojcowie, pobłogosławcie nas i nie miejcie do nas żalu!

Michał (robi znak krzyża). Niech Wam Pan Jezus poszczęści!

Szymonowa (ze wzruszeniem robi też znak krzyża). A Matka Boska niech ma Was w swojej opiece! — (młodzi wstają).

Szmul (podskakuje). A co? a co? — nie fajnie zrobiłem: zamiast jedno — dwa parów, dwa wesolów, i to wszystko robiła moje kepele. Aj waj! aj waj! co za geszeft! co za geszeft! (Cicho do Szymonowej i Michała). A co ja za to dostanę?

Michał. Już się nie markoćcie, wszystko będzie dobrze — dali, muzyka, grać i na wozy!

Szmul (przerywając). Za psieproszeniem, proszę poczękać;

(śpiewa) Teraz niech się wszyscy dziwiom,
Bo ja wam tu coś zaszipiowem:
Te weselów tak rarytne

— **Kłeska** głodowa w Austrii przybiera coraz groźniejsze rozmiary.

— **Wojska rumuńskie** opuściły Budapeszt, stolicę Węgier.

— **Strajk w Hiszpanji** zakończył się.

— **We Francji** daje się bardzo odczuwać brak wagonów. W Brest, porcie morskim leżą całe kupy sukna, bawełny, płótna, sztab żelaza, stali, worów maki i zboża. Mąka psuje się, nagromadzone góry serów gniją. Wszystkie te towary czekają na wagony.

— **W całej północnej Francji i w Paryżu** spadły olbrzymie śniegi. Nigdy jeszcze w listopadzie nie zanotowano we Francji takich opadów śnieżnych. Natomiast w Algierze (Afryka Północna), oddzielnym od Francji morzem Śródziemnem, nastały upały od 15 do 30 stopni C. Wogóle w całej Europie panują śnieżyce i mrozy.

— **W Paryżu** wybuchł strajk drukarski, wskutek czego wychodzi tam tylko jedna gazeta.

— **Nawrócenie się ministra japońskiego.** Gazety francuskie donoszą: P. Motono, który po długoletnim pełnieniu czynności ambasadora japońskiego w Piotrogradzie i Paryżu, był przez cztery lata, od 1914—1919 ministrem spraw zagranicznych w państwie japońskim i należał do najbardziej oddanych przyjaciół Francji, Polski i państw Koalicji, przyjął na łożu śmierci wiarę chrześcijańską.

— **Kielbasy z 200 dzieci.** Kolarze niemieccy, którzy przyjechali nadzwyczajnym pociągami z Berlina do Katowic, jak pisze tygodnik „Ojczyzna”, opowiadają o fakcie następującym: W tych dniach pewien kolarz w Berlinie zauważył na ulicy jakiegoś mężczyznę z dużym workiem na plecach, przy czem niosący worek zachowywał się dziwnie podejrzanie, oglądając się ciągle dokoła. Kolarz, uderzony tem zachowaniem się nieznanego, postanowił zbadać, kim on jest i co niesie. W tym celu zaczął śledzić niosącego worek. Ten jednak wkrótce spostrzegł, że jest tropiony i, wszedłszy nagle do bramy jednego z domów, gwizdnął mocno. Na ten sygnał z bramy wypadło trzech mężczyzn, którzy rzucili się na kolarza, niosący zaś worek usiłował zbiec. Jednak na krzyk kolarza nadbiegli przechodnie i wszystkich trzech napastników zatrzymano, również i czwartego z workiem. Jakież było zdumienie zebranych, gdy w worku znaleziono dziew-

Doprowadził Szmulek sprytnie

I te parów cwaj

Zrobił Szmul aj! waj! (bis)

Szymonowa Michałową,

Basza będzie znów Stachową,

Wszyscy są uradowane . .

Ale co za to dostane (bis)

Bo Szmul taki swat,

Że na cały szwat.

Fifat parów cwaj!

Niech żyją! aj waj! (bis)

(Muzyka gra melodję weselną).

• Szwaszka (klaszcze w ręce, pokrzykuje z drugimi kobietami). Da! da! da! da! da! o wesele! da wesele! da wesele! da wesele! hu! hu! hu!

(Zasłona spada).

KONIEC.

czynkę, około 9 lat, leżącą bezwładnie. Przywołany lekarz stwierdził, że dziewczynka była sztucznie uśpiona. Dalsze dochodzenia w tej sprawie — według twierdzenia owych kolejarzy niemieckich — doprowadziło do wykrycia całej szajki zbrodniarzy, która zajmowała się wykradaniem dzieci, by je następnie mordować i sprzedawać, jako mięso, głównie na wyrób kielbas i kiszek. Pewnem potwierdzeniem tego jest, że od pewnego czasu pisma berlińskie ciągle notowały fakty tajemniczych zaginięć dzieci. Podobno w ten sposób zginęło przeszło 200 dzieci. Wszystko to brzmi tak potwornie i nieprawdopodobnie, że wydaje się niemożliwym. A jednak opowiadają sobie o tem sami Niemcy.

Z Polski.

Z frontów bojowych.

Na froncie północnym w okolicach Lepła odparto ataki bolszewickie. Na południe od Borysowa oddziały nasze rozgromiły śmiałym wypadem gromadzące się siły bolszewickie, biorąc do niewoli 400 jeńców, zdobywając 4 armaty, 2 karabiny maszynowe i większą ilość materiału wojennego. Na Polesiu i na Wołyniu walki patroli.

Z Sejmu.

W Sejmie w dalszym ciągu omawiano sprawę żywnościową w kraju. Liczni posłowie krytykowali rząd, iż należycie nie wyzyskał stanu rzeczy i nie uchronił kraju od ciężkiego dziś położenia. Przyjęto wreszcie program nowego ministra z pewnymi poprawkami. Na jednym z posiedzeń prezydent ministrów Paderewski wygłosił obszernie sprawozdanie, które podajemy w innem miejscu. Wreszcie Sejm uchwalił 8-mio godzinny dzień pracy dla całego kraju i wezwanie do rządu, aby energicznie i stanowczo wystąpił w obronie praw ludności polskiej na Śląsku przed władzami czeskiemi.

— **Na Górnym Śląsku** Niemcy nie przestają urządzać krwawych awantur i nawet często strzelają w stronę granicy, raniąc ludność.

— **Polska** otrzyma z Ameryki 300 milionów kilogramów (kilogram równa się 2 f. 14 l.) zboża.

— **Władze polskie** zakupiły na Ukrainie zapasy zboża, cukru i surowców.

— **Anglia** przyznała 3 miliony funtów szterlingów (co czyni 552 miliony mk.) pożyczki na zakup odzieży dla armji. Zakup ten ma być dokonany w Anglii.

— **Norwegja** zobowiązała się dostarczyć Polsce 200 tysięcy beczek śledzi za 28 milionów koron norweskich, udzielonych w kredycie.

— **Wojska niemieckie** opuszczają Litwę.

— **Prezydent ministrów**, Paderewski ofiarował 203 tysiące marek delegacji Centralnego Polskiego Związku Zawodowego na pomoc żywnościową dla robotników.

— **Wskutek zawiei śnieżnych** wszystkie pociągi na linii Warszawa-Kalisz przychodzą ze znacznym opóźnieniem.

— **Rada Miejska m. Kalisza** podjęła staranie celem utworzenia Województwa Kaliskiego i przyłączenia go do Poznańskiego.

— **Posel żydowski**, Izaak Grünbaum został oddany w ręce policji i prokuratorji za wygłoszenie w Mińsku szeregu artykułów, urągających religji i oczerniających wojsko.

— **W Pabjanicach** z powodu braku węgla przerwano pracę w fabrykach. 3500 robotników pozostało bez zajęcia. W tej sprawie udała się do Warszawy specjalna delegacja.

— **W Mińsku** wykryto klub bolszewicki, w którym aresztowano 50 żydów.

— **Bolszewicy** zaproponowali rządowi polskiemu zawieszenie broni na czas zimy.

— **Powszechny spis ludności w Polsce** ma się odbyć w ciągu roku 1920, następny odbędzie się dnia 31 grudnia 1930, dalsze zaś co lat dziesięć w tym samym dniu.

Spisy przeprowadzać będzie główny urząd statystyczny w Warszawie.

Kursy dla kierowników Koł Młodzieży Wiejskiej.

Organizacja młodzieży wiejskiej obejmuje coraz szersze rzesze młodzieży. Równocześnie musi postępować pogłębianie pracy i stwarzanie coraz bogatszej wewnętrznej treści w zakresie zadań młodzieży. Celem przygotowania kierowników tych prac urządził Centralny Związek Młodzieży Wiejskiej w Warszawie dwutygodniowe kursy w czasie od 1—15 grudnia r. b. Zadaniem tych kursów będzie podanie najogólniejszych wiadomości, potrzebnych dla pracowników społecznych, a zwłaszcza szczegółowe przygotowanie kursistów do prac, wchodzących w zakres organizacji Młodzieży. Zarazem będą prowadzone ćwiczenia praktyczne, dotyczące odbywania zebrań, posiedzeń, odczytów, wykładów — urządzanie czytelni, bibliotek, przedstawień, zabaw, gier i t. p. Wykładać będą pierwsze siły naukowe

Na kursy te przyjmujemy tylko kolegów. Koszty, przypadające na każdego kursistę, wraz z utrzymaniem wyniosą 250.— mk. Okręgowe Związki Rolniczych mają się zająć wyborem kandydatów oraz ułatwieniem im pokrycia kosztów.

Na żądanie wysyła się szczegółowe programy kursów, zgłoszenia przyjmuje Centralny Związek Młodzieży Wiejskiej, Warszawa, Kopernika 30 — do 20 listopada r. b.

„Gmina”.

— **Szmugiel srebra.** Na dworcu kolei Warsz.-Wied. funkcjonariusze wydziału wywiadowczego straży kolejowej zatrzymali Jakóba i Abrama braci Dancygier, którzy z Kalisza do Warszawy przewieźli 10.000 marek srebrnych monet. Zatrzymanych z pieniędzmi skierowano do urzędu walki z lichwą i spekulacją.

— **Walne zebranie** członków Związku Ziemian odbędzie się w dniu 29 listopada r. b. w Warszawie. Obrady toczyć się będą w sali głównej gmachu Centr. Tow. Roln. przy ul. Kopernika № 30. Porządek obrad tego zjazdu ziemiańskiego zapowiada: sprawozdanie zarządu Związku Ziemian za rok 1918/19 i Komisji rewizyjnej, bilans r. 1918/19 i preliminarz budżetowy na r. 1919/20, wybory komisji rewizyjnej i sędziów, zadania wewnętrzne Związku Ziemian i informacje w sprawach służbowych, akcja parcelacyjna, a w związku z nią zmiana § 1 ustawy Zw. Ziem., wreszcie wnioski i zapytania.

Z ziemi Sieradzkiej.

Odpowiedź Radzie Miejskiej.

Rada Miejska i Magistrat m. Sieradza w swoim liście, umieszczonym w „Ziemi Sieradzkiej” z dnia 8 b. m. № 45, czyni wzmiankę, że wiec miejski urządzony był w celu agitacyjnym. Należy sprostować, iż wiec urządzony był nie w celach agitacyjnych, lecz w celu omówienia spraw miejskich, dotyczących nierównomiernego rozkładu podatkowego. Słyszeć się daje, iż urządzony wiec minął się z celem i że osoby, urządzające takowy, tylko się skompromitowały. Jesteśmy innego zdania. Zebrania takie odbywać się winny co pewien czas, gdyż wtedy jest możność zaznajomienia i zainteresowania obywateli sprawami miejskimi, którzy obecnie, prócz płacenia podatków, nic więcej nie wiedzą. Również na takich wiecach, ojcowie miasta dowiedzieć się mogli o życzeniach obywateli, co by ich więcej pobudziło do intensywniejszej pracy dla dobra miasta.

Nie wszystkim mieszkańcom, a być może i radnym miasta jest wiadomym, jakie poważne sumy pochłania administracja Magistratu. Podajemy powyżej wydatek Kasy miejskiej na utrzymanie trzech tylko urzędników Magistratu. Uchwałą Rady Miejskiej zaangażowano nowego burmistrza, któremu wyznaczono 12,300 mk. rocznej pensji, z pokryciem już w tej sumie wydatków na mieszkanie, opał i światło. Obecnie p. Burmistrz pobiera już 15,900 mk. pensji (niewiadomo na mocy jakiej uchwały), prócz tego zajmuje na dwoje prywatne mieszkanie w lokalu, przeznaczonym na biura Magistratu, cztery pokoje z kuchnią, opałem i światłem. Zastępca burmistrza pobiera 7,200 mk. i niedawno zaangażowany urzędnik do szczególnych poruczeń przy p. burmistrzu — 9000 mk. Krótko i węzłowo: trzech tylko urzędników kosztują miasto 32,100 mk., nie licząc zajmowanego lokalu, światła i opału. Widzimy, że jak na nasze stosunki, jest to wydatek dość znaczny, tembardziej, że pracę, wykonywaną przez tych 3-ech urzędników, przy energii i zdolności fachowej może wykonać jeden urzędnik. Przyjęliśmy do wiadomości na wiecu, iż poczynione zostały przygotowania, że będą zaprowadzone szerokie oszczędności. Faktycznie tak i jest. W pierwszym rządzie wymówiono pracę kilku urzędnikom, pracującym kilka lat w Magistracie, lecz niestety, na ich miejsce są angażowani inni. Następnie opróżniono kilka pokoi na mieszkanie dla p. burmistrza, a pracujących urzędników spędzono do jednego pokoju, gdzie jeden urzędnik siedzi na drugim i jeden drugiemu przeszkadza w pracy biurowej, co ujemnie wpływa na wydajność pracy. To się ma nazywać oszczędnością. I są jeszcze między nami tacy naiwni, którzy się dziwią na nadmierne podwyższanie podatków i że pomimo tego Kasa miejska świeci pustkami.

Zbudź się więc, Rado Miejska, gdyż przedsięwziąć trzeba jakieś zaradcze środki, aby raz położyć kres takiej gospodarce, stan taki dłużej trwać nie może, mamy prawo domagać się od Was, Ojcowie miasta, stanowczych zarządzeń, aby nareszcie zaprowadzona została w naszym mieście zdrowa i pożyteczna gospodarka. Waszym obowiązkiem jest pilnować spraw ludności, gdyż ta, mając zaufanie do Was, swemi głosami wybrała Was na pierwszych obywateli miasta, oddając Wam w opiekę sprawy miejskie. Czekamy.

I. M.

Ślub.

Dnia 15 listopada, o godz. 6-ej wiecz. w kościele parafjalnym w Gruszczycach ks. proboszcz Stanisław Adamczyk pobłogosławił związek małżeński, zawarty pomiędzy panną Natalją Paciorkowską, właścicielką Gruszczyc, a p. Zdzisławem Stefańskim, starostą sieradzkim.

Młodej parze składamy: „Szczęść, Boże!”

Z Gospody żołnierskiej w Sieradzu.

W niedzielę, dnia 9 listopada w Gospodzie żołnierskiej w Sieradzu panował niezwykły ruch. Z okazji bowiem świętowania rocznicy wypędzenia Niemców goszczono 170 żołnierzy. kwaterujących obecnie po wsiach. Przyjęcie urządzono staraniem zarządu Gospody, a kosztem Komitetu Op. na żoł. polskim. Zarząd Gospody wraz z zaproszonymi paniami podejmował gościnnie żołnierzy. Podczas obiadu przemawiał w serdecznych słowach mecenas Ciszewski, poczem dowódca bat. Cehak, podkreślając znaczenie opieki społeczeństwa nad żołnierzem, walczącym na froncie i dziękując za przyjęcie. W odpowiedzi delegatka Kom., p. Kononowiczowa zaznaczyła, iż celem i zadaniem Komitetu jest właśnie niesienie pomocy żołnierzowi wszędzie, gdzie tego

wymaga chwila obecna. Sute potrawy, jakie otrzymali żołnierze na śniadanie (kawa z cukrem w kostkach i pszenna bułka), obiad (krupnik, kotlety z kapustą, chlebem i kartoflami) i kolacja (chleb, kiełbasa i herbata), kosztowały przeszło 2,000 marek.

Z Brzeźnia. (Dokończenie.)

W tym miesiącu znów nastąpi przeniesienie sądu pokoju z Kuźnia do Brzeźnia, jako do punktu więcej środkowego. Wogóle Brzeźnio co raz więcej przybiera charakter osady. Samych sklepów masarskich ma już 6, prócz tego stowarzyszenie spożywcze „Spójnia“, kilka sklepików prywatnych, herbarciarnię. No a teraz na gwałt starają się też o drugą knajpę, gdyż jeden szynk (i kilka prywatnych samogonek) zdaje im się zamało. Jest tu wielki brak mieszkań. Z tego powodu nie otwarto trzeciej szkoły. I sześćdziesiąt dzieci, których dwie istniejące szkoły nie mogły już pomieścić, trzeba było wydalić. W Brzeźniu potrzebne są już dzisiaj 4 szkoły. O budowie nowego gmachu szkolnego Rada Gminna winna pomyśleć zawczasu. Szkoda, że Brzeźnio nie pomyśli o ochronce. Daje się też w Brzeźniu odczuwać wielki brak apteki.

Swojak.

Z życia gminy Wróblew. (Dalszy ciąg.)

Z instytucji współdzielczych, niezależnie od kasy gminnej, funkcjonuje we Wróblewie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe, założone w roku 1912, liczące 356 członków, którzy posiadają udziałów na sumę 8129 rb. 83 kop. Niewielka, bo wynosząca zaledwie 57760 rubli suma wkładów, dowodzi, że lud nasz nie rozumie dostatecznie korzyści, jakie mu zapewnia składanie pieniędzy w Towarzystwie. Woli on trzymać je po rozmaitych kryjówkach, przechowując we workach ze zbożem, za obrazami, na strychach, pod żłobami i t. p., niż składać do Towarzystwa Oszczędnościowego. Czytamy nieraz w pismach, że przy pożarze we wsi X. spaliło się, między innymi, u gospodarza A — 1000 rubli czy marek, u gospodarza B — 500 rubli, u gospodarza C — 300 rb., a kto temu winien? Sami poszkodowani, którzy zamiast lokować swoje oszczędności w powołanych do tego instytucjach, co również przyniosłoby im pewne zyski w postaci procentów, chowają je po różnych zakamarkach na swoją szkodę. Dla odurczenia ich od tego nierozważnego przyzwyczajenia należałoby wśród ludu rozpowszechnić broszurkę, wydaną przez Komisję współdzielczą, pod tytułem: „Co się dzieje z pieniędzmi na wsi?“.

(Dalszy ciąg za tydzień).

List posła.

W Sejmie w pierwszym tygodniu listopada uchwalono następujące ustawy: o przymusowym wykupie złota i srebra przez rząd polski, o utworzeniu komisji rewizyjnej w wojsku do przeprowadzenia śledztwa w razie nadużyć. Według ustawy o wykupie złota i srebra oraz monet takich będzie wyznaczony termin, do którego każdy posiadacz złota i srebra ma takowe zameldować, w razie niezameldowania po upłynionym terminie znalezione złoto i srebro będzie konfiskowane.

Monety będą wymieniane — złoto: 1 mk. — 8 mk. 20 fen., za 1 rb. — 16 mk. 70 fen.; srebro: 1 mk. — 3 mk. 40 fen., za 1 rb. — 12 mk.

Co do utworzenia komisji wojskowej rewizyjno-śledczej zmuszają Sejm częste nadużycia, popełniane w wojsku; zadaniem tej komisji będzie wykrywać nadużycia i winnych oddawać pod sąd. Składać się ta komisja będzie z posłów i przedstawicieli rządu. W sprawie aprowizacji rząd i Sejm zajmował odmienną stanowisko: rząd był za zupełnem sekwestrem, a Sejm stał na stanowisku wolnego handlu, poza

odstawieniem zaznaczonego kontyngensu. Z tego wynikł zatarg pomiędzy Sejmem a rządem; rezultat tego zatargu był taki, że minister aprowizacji Sobiański podał się do dymisji. Nowomianowany minister Śliwiński stoi też na stanowisku wolnego handlu poza odstawieniem kontyngensu i przedstawił ustawę do komisji aprowizacyjnej o obrocie ziemioplodami w obecnym roku gospodarczym. W komisji aprowizacyjnej członkowie starają się projekt ustawy rządowej uzgodnić z ustawą komisji i prawdopodobnie wkrótce ta sprawa będzie uchwalona ostatecznie. W komisji przemysłowo-handlowej zapadła nader ważna uchwała o obowiązkiem prawie święcenia niedzieli przez wszystkich obywateli Państwa Polskiego; przeciwko tej ustawie głosował tylko 1 żyd, a za 29 posłów. Nareszcie doczekamy się tej tak pożądanej ustawy w Polsce, bo i ta ustawa będzie na plenum w najbliższych dniach uchwalona. Kończę już ten mój list. —

Andrzej Kuśmerek.

Koncert Namysłowski.

W sobotę, dnia 22 i w niedzielę 23 listopada odbędzie się w Sieradzu koncert znanej wszystkim przed wojną orkiestry włościańskiej pod dykcją St. Namysłowskiego. Początek o godz. 8-ej wieczorem. W dzień koncertu panie z Gł. Kom. Opieki n. żoł. pol. w Sieradzu będą sprzedawały programy na rzecz żołnierza polskiego.

Sądziimy, że publiczność nasza licznie przybędzie na owe koncerty, aby posłuchać swojskich narodowych „mazurków, walców, kujawiaków, obertasów” w artystycznym wykonaniu p. Namysłowskiego.

Ofiary:

Na gwiazdkę dla żołnierza polskiego złożył S. M. z Półboru za pośrednictwem p. F. Bednarka marek 80.

Zamiast wieńców na trumnę ś. p. Aleksandry z Kowalskich John złożyły ofiarę na wpisy dla biednych uczniów: Stanisława Suszyńska 100 mk., Janina John 50 mk., Bogumiła Zatorska 100 mk., razem 250 mk.

List do Redakcji.

Szanowna Redakcjo!

W 45 numerze poczytnego tygodnika „Ziemia Sieradzka” była umieszczona wzmianka o sprowa-

dzeniu obuwia przez Sejmik Łódzki z przypiskiem Redakcji: „Kto pomyśli o mieszkańcach powiatu Sieradzkiego?”

Upatruję w tem aluzję do Centrali Handlowej Sejmiku Sieradzkiego i, jako instruktor kooperatyw, dokładnie zaznajomiony z działalnością Centrali Handlowej, komunikuję Sz. Redakcji, iż wymieniona Centrala o 2 tygodnie wcześniej sprowadziła obuwie, aniżeli Łódzki Sejmik Powiatowy. Sprowadzono narazie 650 par butów i kamasy amerykańskich, które w ciągu kilku dni rozdzielono pomiędzy kooperatywy, jak również sprzedano biedniejszym mieszkańcom naszego powiatu. Działalność naszej Centrali może być przykładem dla Centrali innych powiatów i podobnych instytucji handlowych. Dzięki niewyczerpanej energii Zarządu Centrali i skoordynowanemu wysiłkom wszystkich pracowników, pojmujących wysoko swoje obowiązki i zadania Centrali, jako jedynej instytucji w powiecie, zaopatrującej ludność w monopolowe i inne artykuły pierwszej potrzeby, przy pomocy kooperatyw i magistratów, mieszkańcy powiatu zawsze otrzymują to, co wogóle w dany moment na rynkach krajowych i przez urzędy państwowe otrzymać można, jak o tem Sz. Czytelnicy dowiedzą się z następnych sprawozdań.

Nadmieniam, że prawie wszystkie artykuły, sprowadzane przez Centralę, sprzedają się po cenach konkurencyjnych, stosunkowo do innych instytucji handlowych. Kreślę się

z poważaniem

Instruktor Kooperatyw Sejmiku Sieradzkiego
Adam Lewandowski.

Podziękowanie.

Za wykreślenie nas z listy członków Narodowego Związku Robotników Chrześcijańskich składamy niniejszem serdeczne podziękowanie.

Stanisław Baranowski, Franciszek Filipowicz,
Franciszek Jędrzejewski, Antoni Bobrowski.

Skradziono

kwit na 715 marek, wystawiony przez przedstawiciela Łódz. Stow. Ogrodn.-Handl., p. Fr. Kurowskiego z Sieradza na imię Adama Kosa z Osinca, gm. Charlupia Mała. W obcym ręku kwit powyższy jest nieważny.

TANIEJ NIŻ WSZĘDZIE.

Ważne dla wszystkich!!!

Są do bezpośredniego nabycia:

BIAŁY TOWAR i MADAPOLAM
na bieliznę i pościel od mk. 10.00
PŁÓCIENKA kolor. i SURÓWKA
na poszwy i wyspy od mk. 12.00
BARCHANY i FLANELA od mk. 12.00

WEŁNA . . . na suknie od mk. 20.50
BOSTONY, SUKNO i KORTY
po mk. 30.00, 40.00, 50.00 i 65.00
CAJGI . . . po mk. 6.50, 18.00 i 35.00

M. BRYL, ŁÓDŹ, Piotrkowska 56
w podwórzu 3 wejście, parter.

PIOTRKOWSKA 56

Maszyny rymarskie

nowe lub używane, ciężkie, poszukiwane, 10—15 sztuk,

również potrzebne:

Kółka 57 m m — 25,000 sztuk,
" 38 " — 87,000 "
Łańcuchy naszelnikowe 6,500 par
Węzidła zwyczajne . . 12,700 sztuk
Strzemiona . . . . . 9,000 "

Sprzączki 50 x 6 — 12,250 sztuk,
" 40 x 5 — 2,000 "
" 30 x 5 — 13,000 "
" 28 x 5 — 83,600 "
Mundsztuki . . . 6,000 "

Oferty zterminem składać: **Spółka Rymarzy, WARSZAWA, Nalewki 2 a.**
Pasaż Simonsa. Winda 9 a.